

Misjoniteated

Nr. 1.

Talinnas, 1929.

8. aastakäik.

Wariseerlik ja jumalik õigus.

Õigus on kõrge ja väärtuslik. Õigus on taevalikult allikast pärit. Õigus on rahva au.

Kuid nii kui igat seisukohta ja waadet elus võõrlik mõista võib, nii ka seda, — õigust — ja selleläbi on inimellu kaks õigust kujunenud: oma õigus ja usuõigus, wariseerlik õigus ja jumalik õigus. Et sellest palju ära oleneb, misjuugune õigus meil on, tahaksime neid mõlemaid lähemalt waadelda.

Wariseerlik õigus.

Õnnistegija ütleb: „Kui teie õigus ei ole ülem kui kirjatundjate ja wariseeride õigus, siis ei saa teie mitte teawariiki.“ Matt. 5, 20.

Silmitseme wariseeri: Inimeses tühavale on ta tõsine, püha näoilmega, n. n. „pika näoga“. Külm, karm pühadus on ta silmis, otjaestel ja juu nurkes. Sammub pikkamisi, pead keeramata silmitsejades möödaminejaid. Sõudes rahvarikkasse kohta seisatab ta tühava nurgal, tõstab silmad üles ja loeb kuuldava palwe, mis tema pühadust sõnades veel kinnitama peab. Viimaks jõuab ta pühakotta. Selle uksele astub ohwriannete laekas. Wariseer tõmbab kõike nähes oma rahapunga välja, otsib säält „suure raha“ ja kõrgele tõstes lasub selle laekasse langetada. Sõaldatud teretamisi kiilmalt wastuwõttes sammub ta pühakotta sisemusele otseteed aukohale ja loeb siin jälle palwe, millest kuuldaakse, et ta **kõik käsu d tä p s e l t p i d a n u d** on. Meie näeme kuidas ta oma käe üles tõstab ja põidlagaga üle õla tahapoole näitab, veldes, et ta pole nii kõlwatu, kui too tollimõtja, kes säält eemal, pühakotta läwel alandlikult seisab. Viimaks näeme teda pühast kojast välja astumat ja endises pühast kõnnatus koju poole minemat. Meie mõtleme: See on tõesti õige ja püha, kellele meie kaugelgi sarnaneda ei saa, aga kuuleme, mida Jeesus, südamete tundja, ütleb: „Säda teile, teie kirjatundjad ja wariseerid, teie

jalalikud, sest teie olete lubjatud haudade sarnajad, mis küll väljaspidi nägusad on, aga seespidi on nemad täis furnute luid ja kõik rooja. Mõnda olete ka teie küll väljaspidi päält näha õiged inimeste ees; aga seespidi olete teie täis jalaliku meelt ja ülekohut.“ Matt. 23, 27.28.

Mis põhjustas Jeesust ütlema nii karme sõnu? See, et Jumala ees ei ole wäline pühadus ja õigus maksew, waid see, mis usu läbi südamest tuleb. Wariseer on wäliselt püha ja õige, aga tema süda on muutmatu. Wäliselt on ta kõige pühim koguduseliige, aga südamest kannab ta wiha, põlgust, kadestust ja waenu nii mitme „tollimõtja“ pääle. Tema palwed kõlawad ilusatest sõnadest ja kõrgetest usuwaadetest, kuid tegelik elu räägib teisest keelt. Temaaga kokkubutudes kuulame ta sõnust, et ta kellelegi kurja ei tegemat, ega kedagi sõnadega ega mõtetega ei haawa ega räägi, kuid nii mõnigi haiget saanud „wähem wend“ teab tolle wariseeri maja, kus ta põletawaid haawu saanud, kui walumaja. Wäliselt näib wariseer hoolim koguduseliige olema, kuid selle põhjuselt on wäljapaistehimu teiste ees. „Nemad on päält näha wäga hooliad Jumala pärast, aga ilma mõistusega, sest et nemad ei mõista Jumala õigust ja oma eneste õigust püüawad kinnitada; ei ole nemad Jumala õiguse alla heitnud.“ Rom. 10, 2. 3. Ühe sõnaga, wariseer on **kõik käsu d p i d a n u d**. Kuid see ongi ta wariseerlikuks saamise põhjus, et ta ainult neid pidanud on ja käsu kõigest waimu ja hädust unustusse jätnud. Tema usk ja pühadus on paljas enesele õiguse offimine olnud, paljas kiilm teadmine, et ta kästust üleastunud pole. Et niisugune usuwaade ülihädaohtlik on, leiðime Õnnistegija sõnust „ei saa mitte teawariiki“, waid igawene surm on selle silmatirjateenistuse lõpp.

„Wariseeride kõwa, wali õigeusk, alanduseta, armastuseta ja õrnuseta, oli patustele ainult kornistuskiwiks... Kõik nende waaduse tõen-

dujeb, nende inimlikud kumbed ja isegi nende käitumise nõudmiste väliste vormide hooplen taitmine ei võinud neid pühaks teha. Nad ei olnud iidamest puhtad ega ausameelsed... Endi arvatavas jumalateenistuses teenisid nad tõeliskult iseendid... et oma enesearmastust rahuldada." E. G. White, „Mõtted õndsaksitum. mäelt.“

Tabavalt näitab Jeesaja, et meie õigused on kui tolmune ülikuub ja nii kerged, kui närtsinud lehed, mida tuul ära viib. (Nef. 64, 5) Sellepärast, hoia variseerliku õiguse eest!

Jumalik õigus.

„Õndsad on need, kellel nälga ja janu on õigus järele, sest et nemad peavad täis saama.“ Matt. 6, 33.

Nälga on sifimine soow ja tarviduste ihaldamine. Nälga ja janu ei saa tseremoniaalselt või komettega kustutada, vaid nõuab ja sunnib meid sifimise soowi rahuldamiseks abinõu leidma.

Sarnane on ka nälga ja janu Jumala õiguse, see on, tema käskude pidamise järele, sifimine tung ja soow. „Muuduse tundmine hinges, nälga ja janu õiguse järele, on üks näide, et Kristus on iidames töötanud, et iida teda otjima hakkaks ja tema Püha Waimu läbi seda tema kallal korda saadaks, mida iida ise teha ei või.“ E. G. White, „Mõtted õndsaksitum. mäelt“. Seda iidame salajamat soowi on jumalik vägi ja armastus hingesse istutanud ja hinge ülim soow on seda oma õnnistuseks ja kaasinimeste awitamiseks läbielada. See sifimine nälga ei otji mingit wälis au ega kiitust, ei püüa oma õigust kinnitada ega end oma tegudega kõlbawaks näidata, vaid ütleb pühalikult ja tõsiselt:

„Kristuse weri, õigus ka
On minu aukuub lõpmata:
Ses kõlban Jumalale nüüd
• Na kui ma lähen teawa siit.“

M. S. Frahw Zinzendorf.

Rahwas, kellele Jumal oma wiimase hoiatuse kuulutamise usaldanud on, peaksid rohkem nende kabe õiguste üle järele mõtlema ja iga üks

oma iidant läbitatjuma, kas elab jään Kristusie armastuse tõukejõud, olla selle liikumise kaastegelane, või junnib see ainult sellepärast, et „kääst ütleb nii ja ma pean seda tege ma“. „See ei ole kerge asi kiristlane olla Jumalast wastuwõetud ja kinnitatud saada. Iisand on mulle näidanud mõningaid, kes endid praegu aja tões ütlemad olevat, aga selle elu nende tunnistusega kokku ei käi. Neil on üks liig madal wagaduse seisukoht ja nad on püülikult pühitsusest liig kangel.“ E. G. W. „Kogem. ja nägem.“

Wiimase aja suuremaid watte on „jumalafartuse nägu“ või wariseerlik olet ja see ilmub maailmalikuks saanud kirikute juures väga selgesti esile, kuid see tungib ka rahwa hulka, kes end Baabelist lahutanud on. „Ma nägin, et Jumala rahwas äranõiutud maapinnal seisab, ja et mõningad peaaegu iga tundmuse aja lühiduse ja hingede wäärtuse kohta kaotanud on... Ingel ütles: „Singamispäewa pidajad peaksid ära hurema oma „minale“, uhkusele ja meeldiwusele ehk hääksitumise armastusele.“ E. G. W. „Kogem. ja nägem.“

Asjata on kõik, kui meie usuelu ainult wälise wariseerliku waimusünnitus on, asjata on see wõitlus, sest tuul viib oma õiguse otjijaid ära, kui närtsinuid lehti.

Meg ja wõimalus lubawad weel end läbitatjuda, „et mind tema (Kristuse) seest leitakse, et mul ei ole oma õigust, mis käst tuleb, vaid mis Kristuse usu läbi tuleb, see õigus, mis Jumalast tuleb, usu läbi.“ Wilipi 3, 9.

Walitseb Kristuse õigus iidames, siis ei küsita wäliselt käsulaudu, ega hakka säält enesele ja teistele karmilt ja etteheitwalt ettelugema, vaid iidame ülim soow on Jumalale elada ja käsku sellepärast pidada, et see inimese eesõigus ja kohus on. Sõnad, teod ja mõte on Kristuse armastusest täidetud ja soow temaga alalises sifimises ühenduses olla. Na selle sifimise iidamlise ühenduse wäline ilmutus on, et inimene kõiges omas elus kristlasena esineb. Seda jumaliku õigust soowitas Jeesus omas mäejutluses algfoguduse liigetele ja need ilitõsised sõnad kõlaga ka weel täna lõpufoguduse liigete iidames.

Ed. Mägi.

Sisemisjoni osakond.

Toimetaja : Ed. Ney.

Roguduse ametnikkude kursused Eestis.

Möödunud aasta lõpul korraldati juuremat-tes kogudustes kursused, kus anti selgitust ja ju-
hatust koguduse ametnikkudele ning õde-wendele
neile kätte usaldatud töö kohta, nii palju kui
seda lühike aeg ja võimalused lubasid. Need
kursused olid oma seisukorra ja ulatamise poo-
lest esimesed sellesarnased Eestis. Mul oli ees-
õigus selleks ajaks wenna N. Sprogis'e abi
unioonist saada, kellel on ka enam kogemusi sel-
lel alal.

Kuna teistes maades on sarnaseid ja veel
laialdasema sifuga kursusi juba waremalt ja jär-
jekindlalt peetud, ja nad on häid tagajärgi seal
annud, siis tunti ka meil tarwidust niisuguste
järel. Ehitatud plaan leidis niihästi uniooni,
kui ka kohaliku põllu juhatuse poolt heakskiit-
mist, mille tõttu mõis seda wäikse algusena läbi
wiia.

Roguduste külastamise ning nende ametnik-
kude ja liikmete õpetamise plaan kaswab wälja
piiblikulist põhimõtet, ta sai esimeses koguduses
praktiseeritud. Eriti selged juhatused selles
mõttes saame prohmetliku waimu läbi:

„Rogudus peab olema õpetuslik keskkoht.
Tema liikmetest peawad osawad töölised aren-
datud saama. . . Paljud oleksid tahtlikud tööta-
ma, kui nad teaksid, kuidas alata. Meid peab
õpetatama ja julgustatama. Iga
kogudus peab olema kriitlikkude tööliste kaswa-
tuse koliks. Tema liikmeid peaks õpetatama,
kuidas anda piiblikugemisi, kuidas juhatada ja
õpetada hingamise päewa kooli klasse, kuidas
paremini aidata wäeseid ja hoolitseda haigete
eest, kuidas töötada ümberpöörmatude heaks“.
(„Ministry of Sealing“ lht. 148, 149).

„See, mis niüid on tarwilik meie koguduste
ülesehitamiseks, on targa tööliste mõistlik töö,
kes ära tuneksid ja arendaksid talente koguduses,
talente, mis wõiksid saada arendatud Meistri tee-
nistuseks. Töölistele on kohustusiks hästi or-
ganiseeritud plaani järel minna kõikidesse kogu-
dustesse, suurtesse ja wäikesesse, et õpetada
liikmeid, kuidas töötada koguduse ülesehitami-
seks ja ka uskmataude heaks. Wäljaõpetamine
ja kasvatamine on tarwilikud. Need, kes töö-
tawad kogudusi külastades, peaksid and-

ma õde-wendele õpetusi praktilistes
wiisides misjoni töö tegemiseks. . . Ei peaks
mingisugust wiimistust olema selles hästiplaanitse-
tud jõupingutuse tegemises, et õpetada koguduse
liikmeid“ (Test. 9. lht. 117, 119).

Nende ridade tõelisuses wõisime kursuse
ajal weenduda. Nagu tunnistustes öeldud, wa-
jawad liikmed oma kohuste täitmisel õpetust ja
julgustust. Tahaksin siin üsna lühidalt kokku
wõttes mainida meie kursuse sifu: Rogu-
duse wanem ehk juht on karjaseks kogudu-
sele, et liikmeid igapähe oma kohaselt „õpetuse
ameti tööle“ juhtida. (Ewef. 4, 11—13). Kuigi
juht peab igalpool ja jutgena esinema ning os-
kama teisa juhatada, siiski ei pruugi tal enesel
kõik ära teha; otse wastupidi — ta peab oskama
teisa tööle panna. Rogudus peab juhi sõna
kuulama ja üksmeeles teegutsema. Mis maksab
koguduse juhi kohta, on ka teistele mingisuguse
tööharu juhi kohta maksew.

Kirjutaja olgu hoolas ja tahtlik. Tema
hoiab koguduse raamatut korras, üles
märkides kõik andmed iga liikme kohta; saadab
ära koguduse kirjad, mis peab wälja nõutama
lahkuma liikme wõi koguduse poolt, kuhu liige
läheb. Edasi peab ta protokollid raamatut,
kuhu üles märgib weerandaasta koosoleku pro-
tokollid. Aruande raamatusse kirju-
tab ta koguduse aruande, s. o. teatab selles, palju
oli liikmeid weerandi algul ja lõpul, kes juure-
tulid ja ära läksid ja millal, ja veel teised täht-
jad sündmused koguduse elus. Selle aruande
loeb ta ette koguduse tunnis esimesena aruandja-
test. Kirjutaja kirjutab walmis weerandaasta
ja igakuulised aruanded (rohelistel ja walgetel
aruandelehtedel). Aruande kofuseadmise juu-
res peab koguduse wanem ja isegi nõukogu ole-
ma; wähemalt peaks see nende poolt läbi waa-
datud saama, mille tõttu wastutus aruande täp-
puse pärast ainuüksi kirjutaja peale ei lange.

Hingamise päewa kool on meil
juur õppeasutus, millest kõik liikmed peaksid osa
wõtma. Hingamise päewa kooli liikmete arv ei
tohi wäiksem olla koguduse liikmete arwust, sest
kuulawad ju lapsed ja alalised külalised ka
kooli liikmete hulka. Üksikult ja laialilawad

liikmed sünnitavad n. n. „kodu osakonna“, iga osakonna liikmel on liikmelaart, kus oma osavõtu (s. o. kui ta õpetüki õppinud on) ja anded üles märgib ja weerandi lõpul aegsasti ära jaadab oma hingamise päewa koolile. Seal saavad kõik liikmed arwetele wõetud ja nii saab aruanne täielik. Kooli juhataja ja õpetajad peawad kooli huwitawaks ja elawaks tegema, selleks ise alataja juure õppides ja wärskust kooli tuues. Õpetüki kordamine ei pea pikk olema (umbes 15 min.); uut õpetüki uuritakse selle wastu pikemalt ja põhjalikumalt. Siiski hoidugu selle eest, et mitte ainult õpetüki küsimustest kinni ei hoitaks, mille tagajärjel õppimine masinlikuks ja kuivaks muutub. Õpetüki siisu olgu uurimisaineiks. Alasfis kingitagu tähelepanu igale õpilasele ja seatagu selged küsimused üles, wastowalt õpilaste teadmistele.

Siisemisiõni töö on oluline ja põhjendatav osa koguduses. Teenistuse ja hingede päästmise otstarbeks ongi kogudus organiseeritud. Tagajärjerikkaks misjonitööks on liikmetel waja tahet, jõudu, mis awaldub püha Waimu wäes, ja oskust. Wiimase annutamise sünnib koguduses mitmesuguste näpunäidete ja kursuste läbi. Tööpõld ja ala on wäga laialdane. Töö on tarwis ära jaotada territoriaalselt (maa-alaliselt) ja grupide süsteemi järele, see tähendab — iga liige saagu omale enam wähem kindel piirkond töötamiseks ja asutatagu grupid mitmesugustel misjoni tegewuse harudel, nii et igaüks wõiks töötada omal kohal. (Mark. 13, 34). Tähtsamateks tööharudeks woi grupideks koguduses oleksid: piiblitöö, kirjandustöö, kristlik awitamise töö ja, kus wõimalik, Rabita ühing. Palju oleneb ära misjoni organisatsiooni ametnikkudest: nende õige juhtimine, waimustus ja osawõtt ei jäta oma mõju liikmete peale awaldamata. Misjoni ühingu ametnikud ja koguduse nõukogu sünnitavad koguduse misjoni nõukogu, kes sagedamini koos käiwad, plaanitawad, palmetawad ja plaanide läbiwiimisel eestseisjal abiks on. Nii ootab Jumal, et ta kogudus tugewaks ja elawaks misjoniorganisatsiooniks muutub, kes temale usaldatud töö pea lõpetab ja täis sisetist ilu end oma Issanda tulemiseks walmis seab.

Aruandmine liikmete poolt nende tehtud töö üle oli üheks kursuse punktiks. Issand tahab, et meie walgus peaks inimeste ees paistma. (Matt. 5, 16). Kui liikmed oma tööst aru annawad, siis saawad ka wäljas olijad õige pildi meie kuulutuse edust ja tunnewad ära, et see wäike rahwas ei wõi omal jõul niisugust suurt tööd teha, waid wägew Jumal on nende abimees. Selle eest on nad sünnitud „austama Issa, kes taewas on“. Seda pildistab wendade

kogemus Rätis. Seal anti wälja „Üldine teaduse käsiraamat“, millises meie wendad ka sõna „Adwentistid“ kohta seletuse kirjutasid. Siinmestest, kes seda teaduslikku tööd lugesid, imestafid paljud meie töö suuruse ja edu kui ka liikmete töö üle ja muutufid selle tõttu palju heasoowilikumaks meie liikumise wastu. Nii wõib see igal pool olla. Kuidas wõime aga muidu teatada meie suure Jumala tööst, kui liikmed ainult salaja töötawad ja aru ei anna? Aruandmine on tähtis jumalik põhimõte, sest ka piibel pole muud, kui aruanne üfsikute isikute ja rahwaste tegewusest. Aruandmine ei pea sündima enese „mina“, waid Jumala austamiseks, oma tegewuse kontrollimiseks ja teistele ülesõhutamiseks. Nii ootame meie, et liikmed igasugusest misjonitööst aru annaksid.

Peale lühidalt riimatud mõtete sai kursustel ka noorsoo tähtsust ja ülesannet puudutatud.

Osawõtt kursustest oli igalpool hea, wälja arwatud paar kogudust. Ka maa grupidest olid mitmel pool esindajad kohale ilmunud. Wäiksematest grupidest ja kogudustest oleks weel suuremalgi määral osawõttu soowinud, sest nad wajaawad rohkem õpetusi, kuna neid wähem külastatakse jutlustajate poolt. Rõõmustawal wiisil oli mõni grupe (nagu S.-Jaani) peaaegu täies „koosseisus“ kursusele ilmunud. Paremini oli neis kogudustes, kus kogumise päewad nädala lõpule ja pühapäewale langesid. Siiski oli ka äripäewa õhtutel hea osawõtt. Mõnes kohas soowiti, et isegi enne lõunat koosolekut peaksite. Seda soowi wõisime ka Wiljandis täita. Igas koguduses olid meil õnnistusrikkad kooswiibimised, mida isegi wäikese konwerentsiga wõrreldi. Rahju oli ainult, et tunnid ja päewad liig kiirelt möödusid; soow jäi öde-wendele, et niisugused kursused ka järgnewal aastal kordussid.

Rõõmustawal wiisil wõib tähele panna möödunud aasta neljanda weerandi misjonitöö aruandes arwude tõusu. Mõned arwud on, wõrreldes kolmanda weerandiga, enam kui kahekordseks tõusnud. Suurelt osalt tuleb seda häkiliist „pööret“ paremuse poole kursuste tulemusseks lugeda: mõndagi öde-wenda elustas uus tahe tegutsemiseks, suuremalt aga mõjus weel hoolsus ja täpsus aruandmises.

Esimene kursus oli muidugi ka oma puudustega proowikursuseks. Nagu igas asjas täiene-
me, nii tahame ka järgnewail aastail, kui Issand seda lubab, edasi sammuda. Annaks Jumal, et see wähe oja, mida üheskoos õppida tõhtisime, meile meele jääks ja weel suuremal mõõdul, kui seni elluwiimist leiaks!

Alasta wahetufeks.

„Maitste ja waadate, et Jehowa hea on.“ Saul 34, 9. Mõõdunud aasta on olnud sündmusrikas ja järelmüra; aasta, mis on toonud paljudele tuhandetele wiletust ja häda, oles aga seega ka aastaks, mis äratas paljude jüdametes advent-meeleolu ja igatse. Kellel see advent-meeleolu puudus, jellele tõi see aasta palju süngid sügispäewi ja pimedeid talioid.

Sunnelik on aga see, kes mõõdunud aasta kestel usuijade ja prohwetite sarnaselt on ootnud ja lootnud. Kes on piüüdnud nende igatusrikastes hingedesse waadelda, see on leidnud, et nende kindlameele ja rõõmu saladuseks oli ootus ja lootus, mis neis asus. Nemad ei jaanud eneste igatse käidminekut näha, kuid meie teame kaljukindlalt, et nende lootus ei olnud tühine, ja see annab meel täna meile jõudu. Me wõime jeeläbi meel selgemalt Jsa armastawat kätt kesi meie aja mõõnawat elu näha, kes oma laste õnne eest hoolitseda piüüdis. Ja, meie maitsejime, kui hea Jehowa on.

Selles ja ainult selles peitub meie misjonitöö edusjaladus mõõdunud aastal. See oli tõusejõuks ewangelistidele hingede wõitmise töös, kolportööridele kirjanduse lewitamisel ja kõikidele liigetele misjonitöös. See on meile iseäranis kõikustänu töös wotamata tagajärje annud. Edu eelnimetatud töös äratas meie kestel igapähe jüdames tänutunded. Wend Steen Rasmusjen kirjutab jelle kohta: „... Pean ütlemä, et te olete tõelikult häa töö teinud ja ma tahaksin teile teie hea edu juhtes õnne soowida. Mina leian, et teie töö edu on otse üleharilik

olnud, kui wõtta arwele, et Baltimaad on pidanud sel aastal raske majandusliku aasta läbielama. Me oleme ajalehtedest lugenud, et teil seal peaaegu kogu lõikus liigwihma läbi on ärähäwitatud, kuid nähes teie aruandeid, täitab meid jüdamlik rõõm, et õde-wennad pole ei usku ega julguft kaotanud, waid hoolikalt tööle läinud ja rohkem jaawutanud, kui ilalgi ennem...“

Meie uniooni nõukogu liikmed tegid mulle ülesandeks kõikidele õde-wendadele, kes on kõikustänu tööst osawõtnud, nende jüdamlikku tänu edasi anda. Täidan jün jeda ülesannet iseäralise rõõmuga.

Püüame uuel aastal eneste tööd jamas waimus jatkata. Püüame ka neid liikmeid, kes kuni jüamaale meel pole töötamiseks julguft leidnud, jelleks kaaja tõmmata.

Töötame sel aastal laste sarnaselt, kes eneste isa rikkusest ja kodumaa iludusest küllalt teadlikud on, kuid kes teatud aeg wõõral pinnal kaduma läinud kalliskäwe otstawad, kes kõike, mis aus ja ilus, jün tänuga wastu wõtawad, kuid kes jüski eneste jüdametes jäädawat igatust jäädama kodumaa järele tunnewad, edasi tegutseda ja end kõige jelle eest hoida, mis meie jüsemist headust nõrgestada ja meid jelle maailma ärarikkumas õhkkonnas finnihoida wõiks.

Püüame jelles lootuses tegutseda ja palwetagem: „Sinu riik tulgu!“

Südaml. terwit. wend

A. Sprogis.

Koguduste ja misjoniühingute juhtidele ja ametnikkudele.

Keda Jumal kutsub, teda teeb ta kõlbulikuks.

Jumaliku plaani järel, mida leiame piiblis ja tunnistustes selgelt ära näidatuna, peab terwe kogudus olema tõõriistaks, kelle läbi ewangeliumi wiimane hoiatuse kuulutus kõigile peab minema. Et kõike liikmeid temale määratud tagajärjerikkale tööle juhutada, jelleks on meie kogudused ja gruped misjoniorganisatsiooniks korraldatud. Organisatsioonil on oma wastawad ametnikud: eestseisja, abi, kirjutaja, nõukogu jne. Eestseisja, kes harilikult ka koguduse wanemaks, peab teiste ametnikkudega, eriti misjoni nõukogu, jelle eest hoolitsema, et iga liige wõiks elaw ja tegew tööline olla. Misjoni nõukogu, korraldab ja plaanitseb töö eduk. Sellepärast peaks jelle nõukogu istumised sagedamad olema ja mitte ainult ühe korra peale weerandis piirduma.

Misjoni tund.

Üks häist ja meie liikumises läbiwiidud abinõudest koguduse misjoni waimu tõstmiseks ja liikmeid tööle kaswatamiseks on igakuused misjoni tunnid. Nad jaawad harilikult üks kord kuus, wõimalikult kuu esimesel hingamise päewal peale kooli tundi ära peetud. Selle hingamise päewa tunni jüsu on misjoni mõttelise ja wõimalikult mitmekesise ning huwitawa jüuga. Misjoni tunni kawa olgu juba warem wälja töötatud ja osad wälja jagatud, jest kuulutajal, kog. wanemal wõi misjoni juhil ei tarmitse mitte üksi terwet tundi oma kätte wõtta, nad hoolitsewad tunni kordamineku eest.

Kogudustes, kus kuulutajad kohal, on niisuguste tundide korraldamine kergem, kuid suurem osa misjoni ühinguid peawad ilma tööliste abita oma tunnid ilal pidama, mille tõttu erilijelt tähtis on, et misjoni tundide pidamiseks saaks

näpunäiteid ja materjali antud, mis võiks tundide kottuseadmises ja tuumakamaks muutmises abiks olla. Sellest seisukohast välja minnes tahan püüda iga kuu jaoks meie koguduse lehes lühikest kava esitada ja materjali juure lihada või ära näidata allikad, kust seda leida võib. Kava läbi võtmiseks on umbes üks tund aega ettenähtud.

Esitatud kavaft võib ka kõrvale kalduda, jelle järele kuidas olukorrad seda lubavad ehk nõuavad. Näiteks on mõnes koguduses võimalik erilise muusikaga, deklamatsioonidega, ilulugemistega jne. esineda, kuna teises kohas jelles mõttes kava lihtlustama peab. Kui järgitakse kõikide koguduste poolt lehes esitatud kava, siis on ka selle tõttu võimalik aasta jookul läbi võtta ühtlustatult kava kindlad ained, mis ühise ja vajaliku pildi loomiseks tarvilikud on. Nii muutub liikmete kasvatus järjekindlaks ja korrapäraseks.

Esimene tund, mille kava siit lehes leiate, oleks 2. märtsil (kus võimalik). Järgnevad kavad avaldan edaspidi. Mineks jaan ma kasutama, peale väheste isiklike palade, meie välismaa juhtivate wendade poolt kätte antud materjali.

Igaft misjoni tunni ft kirjutab misjoni ühingu kirjutaja aruande, mille ta ette loeb järgneval misjoni tunnil (sarnaselt hing. päewa koolile). Peale selle kannab kirjutaja ette liikmete misjoni töö aruande möödunud kuu eest.

Selleks jaavad aruande lehed liikmetelt fiske kogutud juba waremalt ehk samal hommikul hing. päewa kooli tunni eel või lõpul, mida kirjutaja kiirelt kokku võtab ja siis kogudusele teatab. Piltlikumat ülewaadet tehtud töö ja aruandjate armu üle annab tunniks välja pandud misjoni ühingu „pulsi“ kaart või diagramm; sellest võib näha, kas koguduse tegevuse „palawik“ tõuseb või langeb. Wastawalt sellele teeb ka koosoleku juhataja oma märkused.

Kuna „kogudus hingede võitmiseks organiseeritud on“, siis annaks Issand ise armu, et meie, kui ametnikud teda igal teel sellele kõrgele eesmärgile lähendaksime. Selleks õnnistagu taewas teie jõrpingutusi.

E. N e n,

Liidu ftjemisjoni sekretär.

Igäihel oma koht.

Misjoni tunni kava märtsi kuus.

(2. märtsil.)

(Waata eelmist artikelt.)

1. Awamise laul Siioni lauludest.
2. Palwe.
3. Koguduse misjoni kirjutaja aruanne läinud kuu misjoni tunni üle.

4. Eriline muusika (Koor, soolo, instrumentaal või muud).
5. Piibli uurimine: „Kristuse otstarbe oma lastega.“ (Waata artikkel allpool).
6. Tunnistuste uurimine (Waata allpool tekstis).
7. Loeng: „Wahimees, kas palju weel ööd?“
8. Deklamatsioon. (Näit. Siioni laulud nr. 382).
9. Jutustus: „Ühe pagana misjoni töö tulemus“.
10. Liikmete misjoni-töö aruanne möödunud kuu eest. Loeb ette misjoni kirjutaja.
11. Koosoleku juhataja märkused ja lõpukokkuvõte. (Kus „pulsi“ kaart olemas, jelle „proovimine“. Uute plaanide teadaanne. Üleskutse tööle jne.).
12. Üldine või koori laul.
13. Palwe.

Märkus: Kus jõude koguduses, jeal ofad ära jagada mitme ijku wahel. Seda tuleb teha paar nädalat enne koosolekut.

Kristuse otstarb oma lastega.

(Piibli uurimine.)

1. Kristus oli juurim ewangelijst. Jsej. 61,1.
2. Ta täitis oma oja ja lõpetas oma töö. Joh. 17, 4.
3. Oma majapidamise ja töö jättis ta oma lastele. Mark. 13, 34-a; 1. Kor. 4, 1.
4. Ta andis iga ühele oma töö. Mark. 13, 34 6.
5. Jumal ootab kõigilt majapidajailt truudust. 1 Kor. 4, 2.
6. Kogudus on Jumala wägewa nõude kuulutaja. 1 Peetr. 2, 9.
Ta tahab, et kõik oleksid taewase perekonna liikmed ja pärijad. Ewej. 1, 9 — 11.
7. Uuestsünd on inimese loomine Kristuse elule. Ewej. 2, 10.
8. Üslikkude elu olgu usu teo ülesnäitamine. 2 Tesj. 1, 11. 12.
9. Ka meil olgu Kristuse meel. Wil. 2, 5.
Waata „Tee Kristuse juure“ lhf. 101 ja 102.

Tunnistuste uurimine.

„Iga kristlasele on määratud kindel töö.“
(S. Watchman, 2. VIII. 1904.)

„Jumal ootab, et igäiks oleks tööliseks ta wiinamäel. Sa pead tööd tegema, mis sinu hoolde antud, ja jeda hoolega täitma.“
(Bible Echo, 10. VI. 1901.)

„Iga tõeline jünger on Jumala riiki misjonäriks sündinud. See kes joob elu weest, muutub elu kaewuks. Saaja muutub wastuwõtjaks. Kristuse arm hinges sarnaneb allikale kõrwes,

mis hooab kõikide karastujeks ja sunnib neid, kes on huffumas, ahnelt elu wett jooma."

"Sgaurks, kes on jaanud piha walguft, peab walgustama nende teerada, kes ei tunne elu walguft." ("Desire of Ages" p. 195, 152).

"Sgaurhele, kes tema armust oja jaanud, määrab Issand töö teiste heaks. Siiskilult peame seisma omas ojas ja kohas, öeldes: „Siin ma olen; läkita mind!“ Sõna kuulutaja, haigeravitseja, kristliku arsti, iga ühtiku kristlase, olgu kaupmees, talunik, ametnik wõi töölaine, — peal hingab see wastutus. Meie kohus on ilmutada inimestele nende õnnistuse armuõpetust. Ja ettemõte, milles me tegutseme, peab olema abinõu jelleks otstarbeks."

(Ministry of Healing", p. 148).

Wahimees, kas palju weel ööd?

W. A. Spicer'i järel.

Kunagi pole ajalugu nii kiiresti tehtud kui meie päewil. „Times“ ütles: „See on hingetõmbe ajajärf.“

Prohwet ennustas jeda kiiret käiku: „See ruttab kiiresti otja poole.“ Sab. 2,3. (rewid. tõlge).

Sgapäew jälgime me ajalehis maailma olufordade kiiret liikumist ja kuuleme jündmuste arenemist, mis ruttab wastu päewale, mis juba ammu ette öeldud pihas kirjas. Rakskümmend wiis jajangut tagasi, Persia walitjuse päewil, kirjeldas ingel, kes kõneles prohwet Taanieliga, jeda kõiges maailmas awanewat teadust wiimjil päewil. Loe Laan. 12, 1.

See wiimane lõpuaja ennustus lähleb täide meie filmade ees. Ja misjugune juur Jumala töö peab tehtud jaama lõpu ajal? Seda ütles meile Kristuse enese ettekuulutus, mis ta andis wastujena jüingrite küsimusele. Loe Matt. 24, 3. 14. See watsus on eriti tähtis meie ajale.

Terwe maailm on awatud meie päewil. Mõned kuud tagasi luges ülesse keegi härra J. C. Young maailma ojad, mis olid weel 25 aasta eest läbi uurimata. Aga nüüd! — „Rahkekümne wiie aasta jookjul on inimesed kuni maailma otjani wälja jõudnud. . . Tänapäewane maailm ei peida eneses ühtegi warjatud linna, pimedat mannermaad wõi läbiuurimata kõrwe. . . Nii läheneb aegade romaan oma lõpule."

Ja igale poole, wastawalt Kristuse prohweti kuulutusele, tungiwad misjoni ajutusjed. Tunnistust kantakse peaaegu igale rahwale tänapäew. Mõtelge jelle peale! Pühakiri on tõlgitud täielikult wõi osaliselt enam kui 800 keele. See on ülemaailmlaine nelkpihi, millal Jumala päästwad sõnad räägitakse ja mõistetakse, nähta-

wasti, 98 protjendi maailma inimeste ja rahwaste poolt. Selle maailma ewangeliseerimine on märgiks, et Kristuse tulemine on „ufje ees“.

Pange tähele jündmuste erilist käiku — mis kiirelt meie filmade eest möödub. Oma tulemise eelseid jündmusti kirjeldab Kristus tabawalt. Waata Luuf. 21, 25. 26.

Kas ei ole meie jeda wiimaste tojina wõi enam aasta jookjul näinud? Kõik lepingud, paktid ja seletused — kui tõsijelt ja õiglaselt ka riigimehed nende kallal ei töötaks — et wõi ometi eemale peletada waewawat hirnu. Issand kindlasti aitab neid riigimehi, et tuuled jaakjid tagasi hoitud ja ewangeeliumi kuulutus wõiks kõigile kõlada. SIm. 7, 1—3. Kui see on jündinud, siis jüttib maailm põlema wiimases ja suures Armageddonis. Salisbury piiskop ütles:

„Suured wulkaanje jõu ja ulatawujega jündmused wapustawad aluspõhje ja muudawad terwe inimjoo jeltskonna ilme. Wanad raasjid ärkawad. . ."

Prohweti kuulutus räägib idamaa (päewatõuju) tuningateft, kes mängiwad tähtjat oja lõpu jündmustikus. Mõni aeg tagasi rääkis Hiina esindaja, jaadit Chu, uuest Hiinast. Sellest teatatakse üks ajaleht (Associated Press):

„Ta hoiatas maailma, et Hiina, kus üks kolmandik maailma elanikkudest, muutub kiirelt juureks sõjaliseks jõuks. „Arge ekfje," ütles ta, „Hiina saab ühel päewal maailma üllatama." Peale neid märkisi, näitab Kristus, et ta tulema saab. Loe Luuf. 21, 27. 28.

Me peame terwele maailmale hiiüdma: „Sommit on tulnud, ja öö ka."

Walmis olemale ja ootawale usklikule, kellele patud andeks antud, on Kristuse teine tulemine jurematuse ja igaweje elu auline hommik. Uskmatule ja walmistamatule tähendab see jurma ööd; sest jelle tulemise au häwitab kõik patu ja patused. Niiid palub Önnistegija sisselastmist igasse jiidamesje, et meid walmistada oma tuleku wastu.

Uhe pagana misjonitöö tulemus.

Misjonär N. C. Wilson jutustab: Ma tulim ühte põhja Rhodeesia külasje, kuhu jain mõneks päewaks. Seal tuli keegi mees minu juure ja palus, et pidin läbi katjuma mõned pärismaalised, arwult 20. Ma küsijin temalt seletust jelle üle, ja ta ütles: „Ma tunnen tõde, ja olen elanud siin mõni aasta. Enne siia tulekut olin ma Mtujsõu misjoni jaamas, kus ka tõega tutwunesin. Siin olen ka neid inimesi õpetanud, jeda nüüd läbi katjuda palun."

„Aga, kas ja tead, et meie wäga ettemaatli-

itud olene walitjuje pärast, keda meie õpetada lubame?" ütlesin ma.

Ta wastas: „Ma tunnen tõde ja ei wõi wait olla, et ma ei oleks pidanud jellest teistele rääkima.“

Need kakskümmend isikut olid kõigis tõe punktides õpetatud ja walmis ristimisele.

Kas ei ole meil õppida jellest ümberpöörnud paganast?

Sisemisjoni liikumine advent rahwa seas.

E. N e h.

(Järg.)

Ükski Jumala organisatsioon ehk oja tema töös ei ole juhuslikult tulnud, waid loomiseft peale on esmatalt näha püha plaani läbiwiimist aastatuhandede jookjul kõiketeadwa maailmade Walitjeja poolt. Kõige headuse waenlane piinab kiil jellele risti wastu töötada ja taewaliku tegewust all maa peal nurja ajada; aga ka need wastuseismised ja pidurdamised on armel wõetud ja õigele kohale asendatud igamehes plaanis. Nii saab lõpuks ikkagi Jumala töö õigeks mõistetuna ja wõitjana püüma jääma.

Määratud liikumine õigel ajal.

Ühel juuifjel kefpäewal seijatafin ma kuulja Praha linna raekoja ees, kus ka teifi inimesi oli peatuna jäänud. Me kõik waatasime tornikella poole. Mis pidi siis seal näha olema? Silmapilgul, kui kell 12 löi, ilmusid kella numbrilaua awausele üksteise järel kaheteist apoitli kujud. Nii kordub see iga päew.

Niijama oli Jumal aja määranud, millal fiin maailmas, täpselt ettenähtud ajaloo filmapilgul, pidi algama üks liikumine, mis teostaks jumaliku plaani. Imelikult 2300 õhtu ja hommiku prohwetliku ajajärgu lõpul, mis seletatud Laanieli 9. peatükis, algas kolme ingli kuulutus. Suurt julgust ja õnnistust jelle kuulutuse kandjatele toob teadmine, et see ei ole mitte inimlik ülesleidus wõi algatus, waid Jsa plaanis ära märgitud ja meile teatawaks tehtud tema pühas sõnas. Slnutamise raamatu kirjutaja näeb prohwetlikus nägemises, kuidas see liikumine, mida esitatakse kolme ingli läbi (Sln. 14, 6—12), lewineb kiirelt üle kõige maailma, wiies hoiatust kõigile rahwastele, keeltele ja juguharudele. See on advent kuulutus; jellelega lõpeb Jumala töö maa peal. See töö, mis oma juuruse ja tähtsuse poolest ületab kõik eelmised liikumised, on antud ühe rahwale, kes peab mõistma oma ülesande juurust ja jellele wastawalt teguffema. Wiimases koguduses peab kõige laiemas ulatawuses täide minema Kristuse ütetus: „Teie peate minu tunnistajad olema: Minult igaühe liikme elawa ja hoolja tunnistuse tõttu on teostataw meie kätte usaldatud töö. Sellepärast on hädasti tarwilik filmajalm, et wõikfime näha aja tähtsust, meie kätte usaldatud töö juurust ja wäärtust ning ära tunda oja, mida meie igaüks selles teostama peame.

Jooni advent sisemisjoni tarkamijest ja ajalooft.

Jumala teed pole inimeste teed. „Seis otse kui taewad kõrgemad, on kui maa, nõnda on minu teed kõrgemad, kui teie teed, ja minu mõtted kõrgemad kui teie mõtted.“ Jes. 55, 9. Znimised hakkawad juurelt peale. Kuid Jumala plaanide läbiwiimine on nähtawasti weikele algusega ja teostataw lihtja wahenditega. Nii oli ka lugu advent liikumisega. 1848. aastal, ainult mõni aasta peale liikumise algust, tuli wenna James White'le teadane Zslandalt õe White'i läbi: „Teie peate hakkama triikima wäikest lehte ja jeda inimestele jaatma.“ Edasi anti püha kindlustus, et jellest wäikestest algusest saab walguis üle terve maailma lewima.

Znimlikult seijukohast näis niijugune ülesanne wõimata olemat. Kolm jutlustajat, kõik ilma rahata, alla saja poolehoidjaga, mis wõiwad nad korda jaata! Nii kõlab inimlik otjus. Aga usk ja usaldus wõitis kahtluse ja umbusu. Zsraeli wäehulkade wiirsti nimel läksid meie usu eelkäijad edasi: nad jaamutasid ühe wõidu teise järele.

1849 aastal ilmus esimene leht — Present Truth (Praegusaja tõde) 1000 eksemplaris, mis jaid wenna White'i poolt tema koduse Rocky Hilli toodud. Kalli warandusena asetati lehtede pakf keff tuba ja wäike hulgate usklikke kogusid sinna ümber, kes põlwele alandades „alandlikkude jüdametega ja paljude pisaratega Zslandat palusid, et tema õnnistus hingaks tema julaste nõrkade jõupingutuste peal.“

Siis jaid lehed wälja jaadetud neile, keda arwati neid lugema. Samajugust tähelepanu kingiti iga järgmisele triikile. Ja „õige pea tulid kirjad, mis tõid häid teateid hingedest, kes tõde wastu wõtsid.“

Niijugune oli esimene sisemisjoni jõupingutus, mida tegid usklikud kolme ingli kuulutuses. Kui palju enam wõiksid ka tänapäew usklikud korda jaata, kui neid elustaks jarnane hingede wäärtuse tunne ja palwe waim!

Algul ei olnud weel kindlat organisjeeritud ja plaanirikast tööd, waid liikmed töötasid usklikult oma äranägemise järele. Paarkümmend aastat hiljem — 1869 aastal — lasus ühe wäi-

teise uiskliffude gruppe peal kooren, plaanikindlama töö pärast. Nende poolt ajutati esimine „Soolas Misjoni Ühing“, misjuguksesse kuulujid umbes 10 isikut kellede tegemus vastas täielikult nende nimele. „Soolas Misjoni Ühingu“ koosolekud peeti igal kesknädalal peale lõunat kell kolm, millal liikmed kokku kogudes oma kogemustest jutustasid, läinud nädala tööst aru andsid ja palvetasid. See näitab, et tööst aru andmine on sama wana, kui sisetisjoni töö ise. Nende plaan oli naabrusfonda järjekindlalt läbi töötada, pidades piiblitlugemisi ja lewitades kirjandust. Kaugemal elawatele sõpradele saadeti lehed posti teel kätte ja oldi nendega misjoni kirjawahetuses. Ssegi Euroopasse ulatusid nende kirjad ja tagajärg oli, et hinged tõde leidsid.

Palju huvitawaid kogemusi oleks teatada nende esimeste sisetisjoni tööliste elust, mis näitab, kuidas Issanda õnnistus nende piirte peal hingas. Üks neist töölistest kirjutab:

„Minu jõupingutuste tagajärjena esimehel juwel, hakkas üks neist 10 isikut, kellega kirjawahetuses seisin, hingamise päewa pidama. Julgustatuna selle tagajärje läbi, lijasin weel wiis nime juure oma nimestikule... Kõhidaltsõeldud selle jõupingutuse läbi mõtsid 40 isikut tõde vastu.“

Ühest teisest õest, kes oli juba wanaks jäänud, teatatakse, et ta kuni elu wiimase filmapiiguni, olles isegi haigewoodil, oma tööd teiste heaks jatkas. Et ta ise enam üles tõusta ei jaksanud, siis kutsus ta enese juure ühe tütarlapse, kes lehed posti peale wiis ja misjoni kirjad ta etteütlemise järele walmis kirjutas. Loomulikult mõis Issand niisugust ennastärkasalgawat ja armastusrikast tööd õnnistada.

„Soolas Misjoni Ühing“ oli mõju, millest hiljemail aastail wägew tamm kaswas, mille õksjad wälja laotusid kaugele mitmes juunas-koguduse liikmete ühendamine üldiseks misjoni tööks jundis asutama 1873. aastal „S. P. Adventistide Generaalkonwerentfi Traktaadi ja Misjoni Ühingu“, kuna mõni aasta hiljem Rahwuswaheline Traktaadi Ühing ellu kutsuti. Suhatuste ja õpetuste andmiseks kui ka ühenduse loomiseks sise- ja wälismisjoni wahel anti wälja ajakirjad, misjugukses peale mõnefordset nime ja osalt ka siju muutmisi on säilinud tänapäewani.

Generaal Konferentji istangul 1913. a. sai otsus vastu mõetud, mille põhjal pidi organiseeritud saama sisetisjoni osakonnad niisõasti Generaal Konwerentjis, kui ka divisjoonides, unioonides ja kohalikkudes konwerentjides.

Meie töö alguspäewil olid harilikult täiskaswanud need, kelledele sisetisjoni tööd oodati

ja nende peale pöörati erilijelt tähelepanu; kui õgi nooremaid koguduse liikmeid ka töösse kaaja tõmmata piiriti, siiski ei mõistetud jeda, misjuguks oja noored ja lapsed pidid etendama Jumala lõpukuulutuses, ja nende korraldamine Kristuse ristilipu alla ei olnud tol ajal juhtiwatele meestele koormaks. 1892 aastal tuli üleskutse Issanda ümmardajalt, õ. White'lt, kes sel korral Austraalias oli, et peaks plaane pandama noorte kaswatamiseks, mis neid tões hoiaks ja hingede mõitjateks teeks. Selgelt näitawad ka sõnad jumaliku tahet noortega: „Meil on tänapäew üks sõjawägi noori inimest, kes wõiwad palju teha, kui neid õieti juhataakse ja julgustatakse. Meie soowime, et meie lapsed tõde usuwad. Meie soowime, et neid Jumalast õnnistatakse. Meie soowime, et nad hästi läbimõeldud plaanidest oja mõtaksid, et teisi noori inimest aidata. Mõiki peaks nõnda wälja koolitatama, et nad mõiwad tõde õieti esile tuua, lootuse põhjuil anda, mis neis peitub ja austada Jumalat kõigis töõ harudes, milles des nemad juudawad töötada.“

(Peakonw. protokoll 1893. a.)

Kratundes Issanda tahet noorte kohta ja soowides neid taewaliku tegemusplaani tõmmata, otjustas 1907 aastal Generaal Konwerentis iseiseiswale „Noorsoo Oskonna“ asutada. Sarnaselt sai talitatud meie liikumise alajaotuses. Mõiid on noorte osakond advent kuulutuses tähtsaks ja juureks teguriks saanud, mille läbi Issanda tõõ walgus heledamalt ja kaugemale paistab; ta sünnitab ühe wägewa haru sisetisjoni töös.

Suuresti sisetisjoni eduks on ka kaaja mõjunud meie koolid, hingamise päewa kool ja arstlik misjon. Neist ei saa meie seekord pikemalt kõneleda.

Sõlgides sisetisjoni kaswamisi ja selle liikumise tagajõrgi, kuid ühelahti tähele pannes taewa Issa ettekuulutust, mis ta liikmetelt ootab, peame ühinema E. M. Grahami, ühe meie töõ juhil, sõnadega:

„Minu arusaamise järele on sisetisjoni töõ wiimane asi, mis peab oma õigele kohale ajetatud saama, enne kui meie töõ lõpeb. Ma näen temas Jumala wiimast kutsjet pulma õhtuõõmaajale. Sisetisjoni töõ on see, mille läbi tuleb piuha Waimu wäljawalamine. Issand annab piuha Waimu ainult teenistuseks. Kui meie rahwas läheb tööle, et kuulutust wiia tõõgile, selle juure nad peawad, siis tunnewad nad wajuadust wõe järele, mis nende töõ mõjurikkaks teeks, ja nad saawad õõtima töõtatud õõnistust, selle lõpmata igatusjega, mille järeleõõsena tuleb piuha Waimu wäljawalamine.“

E. P. U. Noorfoe osafondade neljanda weerandi aruanne 1928.

Osafonnad	E i s e m i s j o n i t ä ö																
	Siilmete arto	Reform. toosol. osafondijate arto	Lööst aruandjad	Homn. toalkoe tarvitajad	Mistitud noorte arto	Misjonifaiugud	Piibillugemised	Koosolefutele too- dud ifitud	Kriifil. abiandmife töö tunnind	Paigeratvifufufed	Sehti levitatuid	Erattaate levitatuid	Tellifijaid fogutud	Raamatuid levti- tatud	Kirje kirjutatud	Wastufeid faadud	Muud tööd
Tallinna . . .	34	40	—	—	2	34	—	55	58	11	32	17	—	5	27	—	17
Tartu	52	—	88	—	—	200	156	88	515	101	175	21	1	13	30	7	29
Narwa	11	—	—	—	—	10	102	9	125	13	86	—	3	8	17	3	—
Sufchenhof .	32	28	25	9	—	54	103	5	176	7	82	20	2	11	114	51	29
Walga	11	8	6	4	—	136	73	21	100	16	159	47	—	12	58	40	40
Rakvere . . .	11	—	7	—	—	19	32	8	28	—	29	—	—	—	9	4	—
Wõru	9	8	8	—	—	11	29	24	2	1	13	—	—	7	2	—	—
Haapsalu . .	11	18	11	—	—	38	51	1	31	—	26	—	2	1	6	3	—
	171	102	145	13	2	492	546	211	1035	149	602	105	8	57	263	108	115

Tallinn, 9. jaanuar 1929.

Osafondade sekretär E. Ne y.

E. P. U. Roguduste Eesti Liidu neljanda weerandi aruanne 1928.

Rogudused ja grupid	E i s e m i s j o n i t ä ö													Sing. päewa tool				
	Siilmed	Aruandjad	Kas peetate iga- tuul. misjonitundid?	Misjonifaiugud	Piibillugemised ja twäifed toosolefud	Koosolefutele too- dud	Kriifil. atvot. tunnind	Paigeratvifufufed	Sehti levitatuid	Erattaate levitatuid	Tellifijaid fogutud	Raamatuid levti- tatud	Kirje kirjutatud	Wastufeid faadud	Siilmed	Sapfed	Klaasid	Reform. osafondijad
Antsla	13	4	—	—	8	5	3	—	9	—	—	—	—	14	—	1	12	
Haapsalu . .	25	17	ei	47	73	3	64	33	87	4	2	8	8	20	1	2	18	
Hallitu . . .	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	Aruanne puudub			
Jõgeva . . .	24	6	—	3	11	—	7	7	40	5	1	—	—	25	—	3	20	
Jõhwi	12	1	—	5	—	—	—	—	58	—	—	—	—	10	—	2	9	
Katvastu . .	18	11	ja	273	12	30	33	20	206	5	—	2	—	18	—	2	14	
Kullamaa . .	16	7	—	30	6	1	—	1	36	4	—	4	2	16	—	2	9	
Kurejaare . .	76	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	70	—	7	50	
Kärdla . . .	8	7	—	14	39	8	24	1	18	—	—	12	5	8	—	1	7	
Käru	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	Aruanne puudub			
Narwa	82	31	ja	59	167	52	249	37	281	4	—	17	21	91	11	12	70	
Otepää . . .	20	4	ja	10	18	2	10	8	18	—	—	4	—	15	—	1	14	
Paadremaa .	8	4	—	4	24	11	—	5	16	—	—	1	—	9	—	1	9	
Paide	63	10	ja	10	60	20	30	3	125	—	—	3	2	70	7	6	45	
Pärnu	64	58	ja	46	76	31	140	15	150	31	5	10	31	73	11	6	53	
Põltsamaa . .	38	5	—	1	16	14	14	—	11	—	—	4	4	48	10	4	40	
Rakvere . . .	82	23	ja	36	47	11	68	5	128	7	—	—	13	87	—	8	43	
Suure-Jaani	18	9	ja	4	12	—	10	—	—	100	—	6	—	16	—	2	12	
Sufchenhof .	31	25	ja	54	103	5	176	7	82	20	2	11	114	33	—	4	19	
Tallinna . . .	348	80	ja	399	399	352	634	82	765	112	—	64	89	334	27	26	210	
Tapa	17	14	ei	69	28	—	60	50	380	22	1	6	13	20	—	1	11	
Tartu	227	213	ja	1238	828	318	1094	217	1242	74	3	138	64	295	17	23	175	
Tarvastu . .	19	10	—	19	33	12	20	2	62	—	—	3	4	19	—	1	9	
Tõrva	17	—	—	—	—	—	—	—	45	—	—	2	—	21	6	3	20	
Walga	67	27	ja	268	171	64	251	85	316	54	—	27	80	74	8	6	51	
Wiljandi . . .	47	22	ja	138	45	60	63	6	74	9	1	23	31	40	6	3	27	
Wõru	44	14	ja	19	50	55	13	21	22	5	—	11	6	44	—	3	24	
Õiju	8	2	—	5	12	—	3	—	12	2	1	2	1	10	—	1	4	
	1421	604		2751	2238	1054	2966	605	4183	458	16	358	488	1504	104	131	975	

Tallinn, 9. jaanuar 1929.

Liidu ifemifijoni sekretär E. Ne y.

Noorsoo osakond.

Toimetaja: Ed. Ney.

Iseloomu areng.

Ed. M ä g i.

Mõtted P. Drinhausi kõneist, peeti Euroopa Advent-noorsoo esimesel kongressil, juulil 1928. a., Chemnitzis — Saksamaal.

Iseloomusid on mitmesuguseid, — neid on negatiivseid ja positiivseid, s. t. pahu, hädaohutlikke ja jälle järeaimamismäärseid häid. Süüdimuute poolest pole aga kellegi iseloom täielik ega jumalik — see peab arenema jelleks ja jeda, kuidas iseloom arenda võib ja saab, tahamegi siin käsitada.

Iseloomu all mõistame isikliku väljendust masjade seas. Iga üksik isik väljendab teistest erilisena. Kõrget, aulist ja püha iseloomu, nii kui jeda Jeesusel oli, ei või mitte luua korraka, vaid jeda peab harima ja arendama. Ei arene ka iseloom heaks iseenelest, vaid selle areng peab liituma isikliku

kindla tahtega, — et võita.

Iseenelest võib ainult allamäge sõita, — ülespoole, jumaliku iseloomu kõrgusele, ainult pingutuste ja arenemisajamete kaudu. Rahtleme aga oma kõrge eesmärgi juures ja laleme selle kaduda silmist, siis on kahtlane, kas meie jeda kunagi kätte saame. Lubage siin üht lihtsat näitust tuua: Mees künnab põllul. Teda kästi hästi sirged maod künda, aga tema tööd õhtul järele waadates leitakse maod pööraselt kõverad. Päritakse siis järele, kas ta omas tegemuses ka sihti on mõtnud ja saadakse vastuseks, et muidugi on jeda teinud, — aga mille siis? Ta oli eemal karjamaal ringirändava farilooma sihiks mõtnud... Loomulikult lähevad iseloomu arendamise maod kõveraks, kui me ilma kindla sihita, kõikumalt tegutseme.

Apostel Johannes kiitleb noortest, kes on iseloomus nii kaugel, et nendest tohib kui võitjaist kõneleda: „... ma kirjutan teile, noored... et teie tigeada olete ära mõitnud... ma olen teile kirjutanud noored... , sest et teie wägewad olete ja Jumala sõna teie sisse jääb...“ Et niisugust kiiduväärt tunnistust oma iseloomu arengus saada, peab jeda alati siduma juure

„ei-ga“.

nii kui jeda paljude meeste juures piiblis leida võib. Waadelgem neid mehi: Joosep Potiwari naise ees hüüab pühaliku „ei“! (1. Moos. 39.) Mooses Egiptuse kajas kasupojana olles „ei“ hirmusta sealset wara, waid pidas „Kristuse teotuit suuremaks rikkuseks“. (Ebr. 11, 24). Paa-beli riigis kuuleme Taanieli ja ta kolme sõpra paganlikele nõuetele julgesti „ei“ ütleva ja nende tegemus leiab Jumala poolt wastukaja. (Tan. 1, 3. ja 6 ptk.). Jeesus — iseloomu arengu kõrgustipp — sidus terve oma elu pühaliku „ei-ga“ ja jedasama nõutakse ka kõigilt, kes jellejarnasele kõrgusele jõuda tahab. Tuhat korda peab enne „ei“ ütleva, kui alles „ja“ ütelda tohib. Miks? Pätt on walmis petma. Deemonid — kurjad wainud waritsewad sind saagihimukalt, — jellepärast hoia end!

Suur ja pühalik „ei“ ning „ja“ ei ole ühepäewaline saamutus, pole korraka juureks kaswanud, waid koosneb wäikestest jamanimelistest. Tahad ühele juurele asjale „ei“ ütelda, ütke juba enne piisiasjakestele jeda, — tahad juurt, pühalikku „ja“ ütelda, siis alga jeda juba wäikestest ütleva. Pea meeles, et muuistka juurteos ei koosne millegist muust, kui wäikestest noodikestest ja juur matemaatika walem sijaldab algarwu „1“. Pane tähele oma igapäewast elu ja harjuta seal wäikestest asjadele õigel ajal „ei“ ütleva ning parajal juhul „ja“ wastama, siis areneb ju iseloom kõrgemale. Ära joo söögi ajal, ära söö söögi waheaegadel, ära lasse end rööpaist wälja lüüa wäikeste asjakeste läbi. Tõuse hommikul õigel ajal ülesse, anna aega kodustele palwetundidele, ära offi jelleks wabandusi ajapuudusest wõi töörohkujst, mine õigeks ajaks koosolekule ja ära tee selle eestuju järele, kes muidu punktipealne olla ei saanud, kui et ta kell pidi alati wiis minutit teiste kelladest ees olema. Lähed koosoleku saali, ära offi enejele parimat platssi, ära lahku enne lõppu kohalt, ära lasse end igajugustest piisiasjakestest ehitada, need kõik on wõimalused juurele iseloomuarengu tipule pääsemiseks. Praegune aeg on isejugustes keeristes ja igauks wajab kindlat iseloomu, et püsida. Moodne wool kipub wägiise isegi ennem kainemeelseteks tunnistatuid kaasa kiskuma. Seija sina, ja ütke: „Ei taha moodne olla.“

„ei taha kaasa teha,“ „ei taha mõjudele järele anda,“ „ei taha olufordile alla anda“ jne., sellega areneb ju iseloom.

Suurim mees, Jeesus Kristus, ehitab iseloomu arengu kõrgustippu. Oma elu raskemal tunnil palub ta: . . . „mitte nõnda, kui mina tahan, vaid kui sina tahad“. (Matt. 26, 39.)

Apostel Paulus, kes oma iseloomu arenimise peale väga palju rõhku pani, kes „sundis ja talitjes oma ihu“ (1. Kr. 9, 27) kirjutab selle tähtsajamiseks

neli sõna:

„Mga“ sina, oh Jumala inimene, põgene eest ära; aga nõua taga õigust, jumalaskartust, usku, armastust, kannatust, taandust. Võitle head usu mõitlemist, hakka igavesest elust finni . . . (1. Tim. 6, 11. 12.) Ei ole ja jelleni veel jõudnud, ära julgust kaota, vaid piüia kõigis eesmärgile, iseloomu arengu kõrgustipule, oma õnnistegija sarnaseks saada. Mbi selleks saad temalt!

Muljed teekonnalt Euroopa Adu.-noorsoo kongressile.

(Järg.)

Värske kongressi on faks huvireisi ettenähtud: Saksa-Schweitz'i mägedesse ja Thüringeni — Lutheruse paikadesse.

Esimesest loobusin, sest oli juom Dresdeni fuulsaat pildigalleriid waadelda, teise tegin kaasa.

Huvireijust võtab umbes 1500 noort osa. Kaks erirongi on selleks kottuheatud. Peatame

Erfurtis, linnas, kus 73 kirikut ja 14 kloostert on. Mitte kaugel jaamaist asub dr. M. Lutheri auhallas — allkirjaga. Laul 118, 17.

Keset linna on tänaw nimega „Lutheruse tee“ — j. o. tänaw, mille kaudu Luther kerjamas käis. Mitte kaugel sealt Lutheruse elukorter ja ilikool, kus ta õppis, kuid veel ligemal klooster, mille uks 17. juulil 1505 aastal Lutheruse järele finni läks, — Augustiinuse klooster — praegune waestelastemaja. Astume sisse ja waatleme huviga seda ajaloolikku paika. Kriti jääb mõte seijatama kongis, kus Luther omale pihnamiste ja paastumiste läbi õnnistust õhtis. Kong — mitte üle ruutjülla suur. Kongis leidub mälestusi, nii kui: Lutheruse käekiri, võlenud piibel, mängurist, millel Luther mängis ja muud. Lahtune kongist välja wabasse õhtu, kus sinitaewas sõbralikult wastu paistab, mõttes Lutheri mõidujõnad — „kes usust õige — peab elama!“

Teisel päewal peatame Eisenachis, et ajaloolikku Wartburgi lossi waadelda.

Asub kõrgel mäeharjal. Olla oma nime jaanud wüirsti lausest: „Dota mägi, siia tahan ma lossi ehitada!“ Näidatakse igasuguseid ajaloolikke lossi tube, kuid üks meile tähtsam — Lutheri kamber — jäetakse meeleldi lõpuks.

Siin kambris wiibis Luther warjul 10 kuud. Tõlkis me-testamendi jalka feelde. Wäikene

kamber. Riht sissejead. Tool, laud, woodi. Tegin katset, kas on ka mugaw Lutheri toolil istuda. Laual wanad piiblid, käekirjad ja Lutheri abikaasa sõrmus. Seinal mitmed pildid. Mga kus tindiplek, mis seinale olla tekinud, kui Martin kiradile tindipotiga wirutas?! Näidatakse seinale — ahju taha. Seal on krohwist paljaks kraabitud ase, paljad seinakiwid hirwitamad wastu — eelmiste aegade küllastajad olla igauks tahtnud tindiplekist „midagi“ kaasa wõtta ja nõnda olla seina paljaks kraapimine tekinud!

Wiimaks on kõik waadatud, ilusad noorte ühispäewad lõpul ja iga grupp läheb siit oma rada. Ühinen Pommerni grupiga, et Stettini iiheskoos sõita. Teel peatume Weimari linnakeses, kus kirjanikud Goethe, Schiller, ja mitmed teised kirjanikud ja kompoitorid elasid. Paljudele neist on siin auhambad püstitatud.

Wiimaks ajun laewale ja meie walge luif tüürib kodumaa poole. . . Weel mõlguwad meeles mälestused aulisteist õnnistustest, mida Aduent-noorsoo esimene kongress pakkuda suutis, ja wäikne tõutus asub rinda — tahan igawesti wiibida selles aulises noorteliikumises. . .

Aadresside muutmised.

Siidu eestseisja S. Nikkari aadress on alates weebruarikuu lõpust: Merepuiestee 14-a, Tallinna.

Siidu osakondade sekretäri E. A. Ney aadress on: Kõutli tän. nr. 8, Rakweres.

Uksitu nr. hind 5 senti.

Wäljaandja: „S. P. Adu. Eesti Liit“. Teilmised kui ka rahasaadetised saata Paul Alwelts'ile Merepuiestee 14 a. Tallinnas. Wastutaw toimetaja: M. Wärengrub, Merepuiestee 14 a. Tallinnas.